

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Esh psykiatrian palvelualue, avohoito

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE

PÄIVITETTY: 04.11.2024

Sisällysluettelo

1	Palveluntuottajaa koskevat tiedot	1
2	Omaevalvontasuunnitelman laatiminen	1
3	Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	2
4	Riskienhallinta	3
5	Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet	5
6	Palvelun sisältö	7
7	Henkilöstö	9
8	Toimitilat.....	12
9	Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja	13
10	Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta	14

1 Palveluntuottajaa koskevat tiedot

<p>Palveluntuottaja Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pääkirjaamo: Sibeliuksenkatu 2, 13100 Hämeenlinna omahame(at)omahame.fi 03 629629 (vaihde)</p>
<p>Palveluntuottajan Y-tunnus 3221307-3</p>
<p>Tulosalue Mielenterveys- ja päihdepalvelut</p>
<p>Palveluyksikön nimi Esh:n psykiatrian erikoisalujen palvelualue, avohoito</p>
<p>Palveluyksikössä tuotettavat palvelut ja asiakaspaikkamäärä Psykiatrian poliklinikat HML, RMK ja Forssa, Tehostettu avohoito Hml ja Forssa. Aikuispsykiatrian avohoidon palvelut: tutkimusjakso, intensiivihoidojakso, akuuttihoitajakso, hoitopoliklinikkajakso. Nuorisopsykiatrian Psykiatrian poliklinikat HML, RMK ja Forssa sekä lastenpsykiatrian poliklinikat Hml ja Forssa. Erikoissairaanhoidon tasoiset lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut.</p>
<p>Palveluyksikön tai toimipisteiden osoite tai osoitteet Parantolankatu 6 13530 Hämeenlinna, Talaskuja 3 C, 13200 Hämeenlinna, Penttilänkatu 5 11100 Riihimäki, Urheilukentänkatu 8 30100 Forssa, Linikkalankatu</p>
<p>Palveluyksikön vastuhenkilö (palvelualue) Palvelualuepäällikkö Sari Järvinen, p. 050 341 1282, sari.jarvinen@omahame.fi Tulosaluejohtaja Paula Turunen, p. 040 723 4155, paula.turunen@omahame.fi</p>

<p>Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat Terapiapalvelut, yksittäiset terapeutit, Työnohjauspalvelut (Torek)</p>

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

<p>Omavalvonnin suunnittelun ja seurannan vastuhenkilö tai -henkilöt Sari Järvinen ja Paula Turunen, lähijohtajat</p>
<p>Suunnitelman laadintaan tai päivitykseen osallistuneet ☒ Henkilöstö on osallistunut omavalvontasuunnitelman laatimiseen ☐ Asiakkaiden tai potilaiden ja läheisten osallisuus on huomioitu omavalvontasuunnitelman laatimisessa</p>
<p>Suunnitelman päivitys ja seuranta Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tapahtuu olennaisia muutoksia tai jos vastuhenkilöitä vaihtuu. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Omavalvonnin toteutumisesta laaditaan raportti neljän kuukauden välein.</p>
<p>Julkisuus Yksikön omavalvontasuunnitelma ja omavalvonnin seurantaraportit ovat nähtävillä Oma Hämeen verkkosivuilla www.omahame.fi sekä yksikössä sähköisissä kansiossa..</p>

3 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Yksikön tuottamat palvelut ja toiminta-ajatus

Psykiatrian poliklinikoiden perustehtävänä on tutkia ja hoitaa avohoidossa psyykkisistä sairauksista kärsiviä henkilöitä, jotka tarvitsevat erikoissairaanhoidon palveluita. Tehostetun avohoidon tehtävänä on 1-7 vrk: n kiireellisyydellä akuuttipsykiatrista vakauttavaa hoitoa.

Nuoriso- ja lastenpsykiatrialla perustehtävänä on lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä tunne-elämän häiriöiden, kriisitilanteiden ja vuorovaikutusongelmien tutkimus ja hoito (+nepsy-ongelmat)..

Psykiatrinen avohoito voi sisältää lyhyttä ja nopeasti toteutuvaa erikoissairaanhoidon tutkimusta ja arviota, lyhyttä kriisihoitoa, yksilövastaanottoja, kotikäyntejä, hoidon tarpeen arviota,

Arvot ja toimintaperiaatteet

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen arvot ovat:

Yhdenvertaisuus. Hyvinvointialueella järjestetään kaikille kantahämäläisille asukkaiden palvelutarpeen mukaan rakennetut palvelut siten, että asiakasryhmien väliset palveluerot minimoidaan.

Asiakaslähtöisyys. Asiakas on keskipiste ja palvelut ovat asiakasta varten. Asiakaslähtöisyys merkitsee asiakkaan voimavaroista lähtevää osallisuutta ja kumppanuutta. Asiakas otetaan mukaan palvelujen kehittämiseen, suunnitteluun ja toimeenpanoon. Asiakkaan hyvinvointi tehdään yhdessä.

Vaikuttavuus. Hyvinvointialueella käytetään näyttöön perustuvia vaikuttavimpia toimintatapoja, jotka luovat lisäarvoa asiakkaalle. Vaikuttavuus on toiminnan tai palvelun aikaansaama muutos asiakkaan tilassa.

Rohkeus. Hyvinvointialueella on kyky muutokseen sekä kyky kokeilla erilaisia toimintatapoja ja valita niistä toimivat. Se on myös kykyä päättää ja toimia.

Hyvinvointialueen arvot käydään yksikössä läpi vähintään kerran vuodessa.

Arvot näkyvät toiminnassamme seuraavasti:

1.) Yhdenvertaisuus: Jokainen potilas ja työntekijä kohdataan ennakkoluulottomasti ja yksilönä taustasta riippumatta. Kaikkia kuunnellaan, arvostetaan ja kunnioitetaan yksilöinä. Kaikkien työntekijöiden vastuulla on noudattaa yhteisesti sovittuja pelisääntöjä (esim. hoitoon pääsyn kriteerit, hoitopolut, koulutukset).

2.) Asiakaslähtöisyys: Toiminnassa toteutuu potilas ensin, sinua kuunnellen-ajattelu Hyödynämme moniammatillista työryhmää ja potilaan omaa ymmärrystä tilanteestaan, mikä turvaa parhaan mahdollisen diagnostisen arvion ja hoidon. Hoitoneuvotteluissa, jossa potilas mukana, mietitään yhdessä potilaan hoitoa. Asetamme realistisia tavoitteita, pienetkin edistymisaskleet huomioidaan..

Kokemusasiantuntijoiden osaamista hyödynnetään mm. kehittämisessä, suunnittelussa, myös ryhmien suunnitteluissa. Lähipalveluna tuotettuna palveluna tunnemme potilaan elinympäristön ja hyvin verkottuneina muihin sotepalveluihin, mikä auttaa yksilöllisen hoitosuunnitelman teossa.

3.) Vaikuttavuus: Hoidossa hyödynämme näyttöön perustuvia menetelmiä ja Käypähoito-suosituksia. Olemme kehittäneet mm. ADHD:n hoitopolkua, jossa käypä hoidon suositukset pohjana, Arvioimme ja seuraamme potilaan toimintakykyä (opiskelut, työelämä, harrastukset, lähisuhteet, itsestä huolehtiminen) psyykkisten oireiden ohella. Potilaan itsearvioinnin lisäksi kartoitamme tilannetta läheisiltä, aiemmista dokumenteista, verkostosta jne. Työmme on tavoitteellista, tavoitteet asetetaan yhdessä potilaan (ja läheisten) kanssa ja niiden onnistumista arvioidaan. Palveluissa pyrimme oikea-aikaisuuteen ja kriisitilanteissa nopeaan reagointiin.

4.) Rohkeus: Tehdä uusien tutkimusten pohjalta toimivia käytäntöjä, em. kohdista nousi myös tätä arvoa tukevia asioita, Toimenpiteet voivat olla konkreettisia muutoksia tai tekoja arjessa tai pidemmällä aikavälillä tehtäviä asioita, joita voimme itse edistää vastuullisuuden periaatteita noudattaen. Uskallamme myös mennä epämurkuvuusalueille niin potilaan hoidon mietinnässä kuin työryhmän toimintatapojen mietinnässä (erilaiset tiet vievät perille).

4 Riskienhallinta

Luettelo asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvien riskienhallinnan ja omavalvonnan toimeenpanon ohjeista ja suunnitelmista

- perehdytysuunnitelma
- koulutussuunnitelma (Tulosaluekohtainen)
- tietoturvasuunnitelma (HVA)
- valmiussuunnitelma (HVA)
- pelastussuunnitelma
- poistumisturvallisuus selvitys
- omavalvontaohjelma ja asiakas- ja potilasturvallisuus suunnitelma (HVA)
- infektioidenttorjunnan ohjeistus (HVA hygieniayksikkö)
- riskienhallintasuunnitelma
- lääkehoitosuunnitelma (HVA suunnitelma valmistuu 2024 aikana)
- toimintaterapiankeittiöiden omavalvontasuunnitelma
- turvallinen kotikäyntiohjeistus
- aggressiivisen potilaan kohtaaminen

Riskien, poikkeamien ja epäkohtien tunnistaminen ja ilmoittaminen

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä kokonaisvaltainen toiminnan ja johtamisjärjestelmän riskienhallinta. Ohjeet riskienhallintaan löytyvät henkilöstölle [intranetistä](#).

Asiakas- ja potilasturvallisuusriskien ja poikkeamien tunnistamisessa hyödynnetään useista eri tietolähteistä saatavaa tietoa. Näitä ovat:

- vaaratapahtumailmoitukset
- henkilöstön epäkohtailmoitukset
- asiakas- ja potilaspalautteet
- erilaiset selvitykset ja tutkinnat
- riskien arvioinnit
- muistutukset, kantelut ja korvatut potilasvahingot
- erilaiset seurantamittarit.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella vaara- ja haittatapahtumien ilmoittamiseen, käsittelyyn ja raportointiin hyödynnetään Awanic Oy:n HaiPro -järjestelmää. Henkilöstön tulee ilmoittaa järjestelmään havaitsemistaan vaaratapahtumista ja läheltä piti-tilanteista. Myös asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Jokaisen palveluyksikön henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä työskentelevän on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä yksikön vastuuhenkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoitusvelvollisuus perustuu lakiin sosiaali- ja terveystalouden valvonnasta (741/2023, §29). Työnantaja ei kohdistakaan ilmoituksen tekneeseen henkilöön kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Sosiaalihuollon palveluissa ilmoitus voidaan tehdä SPro-järjestelmään.

HaiPro-ilmoitukset käsitellään nimettöinä henkilökuntaryhmissä. Käsiteltävä tilanne käydään läpi ja mietitään henkilöstön kanssa yhdessä, olisiko tapahtuma voitu välttää toimimalla toisin. Tarvittavat muutokset prosesseihin toteutetaan heti. Muutosta arvioidaan arjessa sekä henkilökuntaryhmissä ja mikäli se toimii, käytäntö jää. Mikäli toimintaa pitää muuttaa lisää, se tehdään joustavasti.

Henkilökuntaryhmissä kaikilla on mahdollisuus kertoa huomaamastaan epäkohdasta, josta keskustellaan rakentavasti ja muutetaan toimintaa, mikäli se sitä vaatii. Epäkohdat voi tuoda esiin itse tai tuoda esiin esihenkilöille tai kirjoittaa yhteiseen esityslistaan etukäteen, jolloin on mahdollista tuoda se esiin ilman henkilöitymistä.

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Asiakas- ja potilasturvallisuuden vaaratapahtumat	HaiPro	
Vakava vaaratapahtuma	HaiPro, Asiakas- ja potilasturvallisuusyksikkö	
Epäkohta asiakkaan / potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, § 29)	SPro, palveluyksikön vastuhenkilö	Aluehallintovirasto
Ilmoitus tuentarpeessa olevasta henkilöstä	Oma Hämeen verkkosivut / Tuen tarpeen ilmoitukset	
Työturvallisuusilmoitus ja riskienhallinta	HaiPro / WPro	Fimea, Aluehallintovirasto
Tietoturva- ja tietosuojapoikkeamat	HaiPro, tietosuojavastaava	Tietosuojavaltuutettu
Terveyden- ja sosiaalihuollon hoitoilmoitukset	HILMO	THL
Lääkkeiden ja rokotusten haittavaikutukset	Fimean haittavaikutusilmoitus	Fimea
Lääkinnällisten laitteiden poikkeamat	HaiPro	Fimea
Asiakas- ja potilastietojärjestelmän vaaratilanteet	HaiPro	Fimea ja Valvira
Säteilyvaarapoikkeama	Intranet / Ilmoitus säteilyturvallisuuspoikkeamasta	STUK
Hoitoon liittyvät infektiot	SAI-järjestelmä, prevalenssitutkimukset	
Yleisvaaralliset ja valvottavat tartuntataudit	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi, tartuntatautirekisteri: lääkärin tartuntatauti-ilmoitus ja tartuntatautiepäily	THL
Ruoka- ja vesivälitteiset epidemiat	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi	Ruokavirasto ja THL
Ilmeinen palonvaara tai muu onnettomuusriski rakennuksessa tai asunnossa (Pelastuslaki 42 §)	Pelastustoimen lomake	
Henkilöstöön kohdistuva epäasiallinen käytös tai häirintä	HaiPro	Aluehallintovirasto
Vakava väärinkäytös tai korruptioepäily	Falcony väärinkäytösten ilmoituskanava	

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsittely

HaiPro-vaaratapahtumailmoitukset

Vaaratapahtumailmoitukset otetaan käsittelyyn viimeistään kahden viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Osastonhoitaja (tarv. apulaisosastonhoitaja) vastaa ilmoitusten käsittelystä henkilöstön kanssa, vaaratapahtumat käsitellään välittömästi ilmoituksen saavuttua. Henkilökuntaryhmissä pohditaan tilanteita ja siihen liittyviä prosesseja sekä tehdään tarvittavia muutoksia toimintatapoihin.

Tapahtumailmoituksista keskustellaan tarpeen mukaan lähijohdon kanssa ja lisäksi voidaan käyttää tarvittaessa yhteistyötahoja ilmoituksen käsittelyn tukena.

Muutokset ja korjaavat toimenpiteet kirjataan henkilökuntaryhmän muistioon, joka on henkilöstö saatavilla sekä sähköisesti että paperilla. Tarvittaessa tiedotetaan poliklinikan henkilökuntaa, psykiatrian osastojen osastonhoitajia, palvelualuepäällikköä sekä yhteistyötahoja. Muutokset kirjataan näkyviin henkilökunnan työtä ohjaaviin ohjeistuksiin. Muutosten toimivuutta seurataan henkilökuntaryhmissä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella suoritetaan vakavien vaaratapahtumien tutkintaa asiakas- ja potilasturvallisuusyksikön koordinoimana. Tutkinnan käynnistämistä harkitaan aina, kun asiakkaalle tai potilaalle on tapahtunut hoidon aikana haittatapahtuma, josta on ollut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia. Tutkinnan voi käynnistää myös tilanne, josta ei ole tullut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia, mutta tilanne on muuten usein toistuva tai koskettaa useampaa yksikköä. Vaaratilanteet, joista oli tai olisi voinut olla vakava seuraus, otetaan heti käsittelyyn.

Henkilöstön epäkohtailmoitukset

Henkilöstön epäkohtailmoitukset otetaan yksikön johdon käsittelyyn viipymättä. Yksikön vastuuhenkilö tiedottaa saapuneesta ilmoituksesta omaa lähijohtajaansa, ja he määrittelevät toimenpiteet, joilla epäkohta epäkohdan uhka tai lainvastaisuus korjataan.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä [Aluehallintovirastoon](#) tai [Valviraan](#), jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä.

Korjaavat toimenpiteet kirjataan HaiPro järjestelmään. Seuranta kuukausittain sekä arvio kuluneesta vuodesta. Henkilökuntaryhmissä tiedotetaan tarpeen mukaisesti tehdyistä toimenpiteistä ja sen vaikutuksista.

5 Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet

Asiakkaan ja potilaan palvelua koskeva suunnitelma

Terveys- ja sairaanhoitoa toteutettaessa on tarvittaessa laadittava tutkimusta, hoitoa, lääkinnällistä kuntoutusta koskeva tai muu vastaava suunnitelma, josta säättää Laki potilaan asemasta ja oikeuksista. Hoidon alussa lääkäri tekee suunnitelman, jossa arvioidaan potilaan hoidon tarve ja määritetään potilaan hoidon aloittamisesta. Poliklinikoilla potilaalle nimetään omahoitaja ja tehdään hoitosuunnitelma. Hoitosuunnitelman tekemisestä vastaa potilaan hoidosta vastaava lääkäri yhdessä potilaan omahoitajien, hoitotiimin ja moniammatillisen työryhmän kanssa. Hoitosuunnitelma kirjataan Lifecare-potilastietojärjestelmään potilaan hoitokertomuksen suunnitelmat, osioon. Hoitosuunnitelman toteutumista seurataan aktiivisesti ja sitä päivitetään hoidon edetessä, lääkärin tapaamisten ja moniammatillisten tiimien yhteydessä.

Potilas osallistuu oman hoitosuunnitelmansa suunnitteluun. Potilas määrittää itse oman läheisensä, joka osallistuu hoidon suunnitteluun mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan. Potilas ja tarvittaessa läheiset ovat

mukana lääkärin tapaamisessa, kun hoitoa suunnitellaan ja hoidon tarvetta arvioidaan. Hoidon tarvetta ja potilaan vointia arvioidaan päivittäin. Poliklinikoilla on käytössä omahoitajajärjestelmä (yksilövastuinen),

joka varmistaa potilaan hoitoon liittyvien palveluiden toteutumisen ja päivittää potilaan hoitosuunnitelmaa yhdessä hoitavan lääkärin kanssa.

Polikliinisisissä yksiköissä potilaan toimintakyvyn ja tilanteen arvioimisessa käytetään seuraavia mittareita: SCID, MMSE, AUDIT, DUDIT, CERAD, M.I.N.I., BDI, OASIS, CORE-OM, MARDS, DIVA. Lisäksi psykologisten testien projektiiviset ja kognitiiviset tutkimukset, masennus- ja ahdistuskyselyt, tarvittaessa toimintaterapeutin / puheterapeutin haastattelut.

Asiakkaan ja potilaan kohtelu

Asiakkaiden ja potilaiden kohtelua ohjaa laki potilaan asemasta ja oikeuksista, Oma-Hämeen arvot ja periaatteet, sekä terveydenhuollon eettiset periaatteet. Palautetta potilaiden kohtelusta kerätään suullisen ja kirjallisen palautteen kautta. Suullista palautetta kerätään päivittäisessä kanssakäymisessä potilaiden kanssa. Kirjallista palautetta kerätään asiakastyytyväisyyskyselyllä. Kyselyn tuloksia käydään lävitse henkilöstöryhmässä. Lisäksi potilaalla on mahdollisuus erillisen kirjallisen nimettömän palautteen antamiseen, osastolta löytyvällä potilaspalautelomakkeella. Potilaspalautetta kerätään yksiköstä löytyvään palautepostilaatikkoon. Jatkossa asiakaskokemusta tullaan keräämään myös tekstiviestikyselyin yhdenmukaisesti hyvinvointialueella

Hoitoonsa tai siihen liittyvään kohteluunsa tyytymättömällä potilaalla on oikeus tehdä muistutus terveydenhuollon toimintayksikössä terveydenhuollosta vastaavalle johtajalle. Jos potilas ei sairauden, henkisen toimintakyvyn vajavuuden tai muun vastaavan syyn vuoksi kykene itse tekemään muistutusta tai jos hän on kuollut, muistutuksen voi tehdä hänen laillinen edustajansa, omaisensa tai muu läheisensä. Muistutuksen teossa avustaa tarvittaessa potilasasiavastaava. Ylilääkäri vastaa muistutuksen lääketieteellisestä osuudesta ja asiaa koskevan yksikön osastonhoitaja hoitotyön osuudesta. Lisäksi muistutuksessa erikseen mainituilta henkilöstön jäseniltä pyydetään omat vastineensa.

Potilaalle ja/tai huoltajalle/läheiselle kerrotaan häneen kohdistunut haitta- tai vaaratapahtuma ja käydään se hänen kanssaan läpi sekä informoidaan mahdolliset jatkotoimenpiteet.

Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan yksilön oikeutta määrätä omasta elämästään ja oikeutta päättää itseään koskevista asioista. Itsemääräämisoikeus on Suomen perustuslaissa määritelty perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Henkilökunnan tehtävänä on edesauttaa potilaan itsemääräämisoikeuden toteutumista, sekä tukea hänen osallisuuttaan palveluiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Potilaalla on mahdollisuus ilmaista elämänarvonsa ja tahtonsa mahdollisiin hoitoratkaisuihin liittyen laatimalla hoitotahdon.

Avohoidossa potilaan hoidossa noudatetaan mielenterveyslakia. Potilaan itsemääräämisoikeutta voidaan psykiatrisessa sairaalassa tarvittaessa rajoittaa hoidon rajoissa lain sallimilla tavoilla ja puitteissa. Pakkotoimia ja rajoittamista valvoo aluehallintovirasto. Potilaan hoito perustuu lähtökohtaisesti vapaaehtoisuuteen. Itsemääräämisoikeutta rajaaville toimenpiteille on aina oltava lakiin nojaava peruste.

Asiakkaan, potilaan ja läheisen osallisuus

Potilaalla tai hänen huoltajallaan on oikeus osallistua hoitonsa laadun arviointiin suullisen ja kirjallisen palautteen kautta. Potilaiden antamaa palautetta käydään lävitse ja käsitellään henkilöstöryhmissä ja yksikkökokouksissa. Palautetta käytetään toiminnan arviointiin ja kehittämiseen.

Asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Asiakkaan ja potilaan oikeusturva

Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on neuvoa sosiaalihuollon asiakkaita ja heidän omaisiaan lakien soveltamiseen ja asiakkaiden oikeuksiin liittyen.

Sosiaaliasiavastaavan nimi ja yhteystiedot: Satu Loippo puh. +358 505996413. Tavoitettavissa maanantaisin klo 12:00 - 15:00, tiistaisin - torstaisin klo 09:00 - 12:00.

Potilasasiavastaavan tehtävänä on tiedottaa potilaan oikeuksista terveydenhuollon eri palveluissa sekä neuvoa potilaita ja terveydenhuollon henkilöä potilaslain soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä, esimerkiksi tiedonsaantia, itsemääräämisoikeutta ja hoidon saatavuutta koskevilla asioilla.

Potilasasiavastaavan nimi ja yhteystiedot: Tiina Ketola-Mäcklin ja Kirsi Vilpa. Takaisinsoittopalvelu puh. 036293204 on auki maanantaista - torstaihin klo 08:00 - 12:00. Yhteydenottopyyntö on mahdollista myös tekstiviestinä puhelinumeroon +358 4573965639.

Mahdollisissa ongelmatilanteissa asiakkaan tai potilaan on suositeltavaa olla yhteydessä suoraan palveluyksikön lähijohtajaan, jonka kanssa tilannetta voidaan lähteä selvittämään. Jos asia ei selviä keskustelemalla, on asiakkaalla ja potilaalla oikeus tehdä kirjallinen muistutus yksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa, pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa. Jos tilanne ei tällä selviä, on mahdollista tehdä kantelu Aluehallintovirastolle tai tietyissä tilanteissa Valviralle tai eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Muistutukset, kantelut ja valvontapäätökset tulevat Tweb- ja Valmu-asianhallintajärjestelmiin ylläkäreille tai palvelualuepäälliköille, jotka pyytävät tarvittaessa lausunnot niiltä, joita asia koskee, esim. hoitavalta lääkäriltä tai hoitohenkilöstöltä. Muistutukset käydään läpi henkilöstökokouksissa ja kirjataan mahdolliset toimenpiteet. Valvonta yms. päätösten suositellut toimenpiteet toteutetaan.

6 Palvelun sisältö

Palveluiden saavutettavuus ja saatavuus

Asiakkaat saapuvat yksikköön läheteellä eri kiireellisyysasteilla (myös sisäisellä läheteellä). Läheteet käsitellään hoidon porrastusohjeiden mukaisesti ja potilaat vastaanotetaan ja jaetaan henkilökunnalle.

Hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmessa viikossa läheteen saapumisesta, ja arvioinnin edellyttämät tutkimukset ja erikoislääkärin arviointi on tehtävä kolmessa kuukaudessa läheteen saapumisesta. Jos tutkimuksissa todetaan, että potilas tarvitsee erikoissairaanhoidon, se on aloitettava viimeistään kuudessa kuukaudessa hoidon tarpeen toteamisesta.

Lasten ja nuorten (alle 23-vuotiaat) psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa hoidontarpeen edellyttämät tutkimukset ja erikoislääkärin arviointi on toteutettava kuudessa viikossa läheteen saapumisesta. Hoito on järjestettävä kolmen kuukauden kuluessa hoidontarpeen toteamisesta.

Potilaalle järjestetään palvelut mahd. nopeasti kiireellisyysjärjestyksessä ja henkilöstövoimavarojen puitteissa.

Lähetekäsittely, lähetemäärät, THL hoitoa-odottavien tilastot seuranta

Asiakkaiden ja potilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Asiakkaiden hoitosuunnitelmassa kuvataan hoidon tarve, ja menetelmät ja suunnitelma, mihin psyykkisiin ongelmiin hoidolla pyritään saamaan vaikuttavuutta ja voinnin edistymistä. Esim. yksilökeskustelut, oireenhallinta, omahoito-ohjeet, lääkitys, toimintaterapia, ryhmätoiminnot, yksilöterapiain keinoin Toimintakykyä arvioidaan jokaisen potilaan kohdalla ja kirjataan potilastietojärjestelmään.

Ravitsemus ja ruokahuolto

Avohoidossa ei käytännössä ole potilasruokailuja lukuun ottamatta Forssan tehostettua avohoitoa, jossa tehostetun avohoidon yksikössä Suvanto potilailla on mahdollisuus ruokailuun (itse maksaen) ja Purolan potilailla on mahdollisuus ruokailla henkilöstöruokalassa.

Potilaan hoidossa otetaan huomioon ja keskustellaan ravitsemussuosituksista ja mahdollisesti ohjaus ravitsemusterapeutille tarpeen mukaisesti.

Infektioiden torjunta

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella toimii yhteinen infektoidentorjuntayksikkö, jonka lakisääteinen tehtävä on huolehtia hoitoon liittyvien infektioiden (HLI) torjunnan kehittämisestä alueen sote-yksiköissä.

Henkilöstö löytää infektioiden torjuntayksikön yhteystiedot ja hyvinvointialueen infektoidentorjuntaohjeet [Oma Hämeen intranetistä](#).

Jokaiseen hoitoa tai hoivaa toteuttavaan sosiaali- tai terveystalouteen tuottavaan yksikköön on nimetty hygieniayhdyshenkilö. Hygieniayhdyshenkilö toimii oman yksikkönsä infektioiden torjunnan asiantuntijana yhteistyössä yksikkönsä lähijohtajan kanssa sekä yhteyshenkilönä yksikkönsä ja infektoidentorjuntayksikön välillä.

Hygieniayhdyshenkilö:

Psykiatrian pkl Hml ja Rki: Kaisu Heliölä, Erja Forsman.

Psykiatrian pkl Forssa: Tuuli Simola

Nuorisopsykiatrian pkl: Jonna Kuosmanen

Lastenpsykiatrian pkl; Annika Kiviharju

Lasten- ja nuorisopsykiatria Forssa: Anna Aalto

Uudet työntekijät ja opiskelijat perehdytetään infektioiden torjuntaan ja seurantaan. Lisäksi heille annetaan kirjallinen "[Tietoa infektioiden torjunnasta uudelle työntekijälle](#)" -ohje, jonka henkilöstö löytää Oma Hämeen intranetistä.

Epidemioista ja vakavista infektiotapauksista tiedotetaan ja konsultoidaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen infektoidentorjuntayksikköä.

Lääkehuolto

Kaikissa yksiköissä, joissa toteutetaan lääkehoitoa, tulee olla ajantasainen [Turvalliseen lääkehoito-oppaaseen](#) (6/2021) perustuva lääkärin allekirjoittama lääkehoitosuunnitelma. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään aina toiminnan muuttuessa ja vähintään kerran vuodessa.

Lääkehoitolupien suorituksia ja voimassaoloa seurataan Hertan pätevyudet osiosta, vastuuhenkilönä yksikön osastonhoitaja.

Yksittäisen potilaan hoidossa mukana olevat seuraavat lääkelehteä ja potilaskyselyillä ja potilaan tilan seurannalla

Etä- ja digipalvelut

Etä- ja digipalveluina toteutetaan tarvittaessa neuvotteluja Teamsin kautta ja LC etäyhteyden turvin. Lisäksi saatavana myös OmaHäme App. Potilasryhmänä psykiatrian avohoidon potilaat

Käyttökatkon aikaiset toimintasuunnitelmat saatavilla. Varaverkkojärjestelmä -> yhteys tietohallintoon. Neuvotteluja siirretään tarvittaessa.

Kysytään potilaiden yhteismahdollisuuksia ja toiveita niiden käytöstä. Tarvittaessa mahdollisuus potilaiden kanssa myös puhelinyhteyteen. (OmaHämeen etäyhteysvastaanotto ohjeistukset)

Käsitellään potilaspalautteita henkilökunnan kanssa tiimeissä.

Lääkinnälliset laitteet

Osaamisen varmistamisesta vastaa lähijohtaja yhdessä yksikön laitevastaavan kanssa. Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvistä vaaratapahtumista tehdään HaiPro -ilmoitus. Lisäksi vakavista vaaratilanteista laitteisiin liittyen tehdään ilmoitus Fimeaan ja asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyvistä lisäksi Valviraan.

Kuvaus hoito- ja tutkimusvälineiden huoltokäytännöistä yksikössä: Alkometrille suoritetaan säännöllinen kalibrointi määritellyn aikataulun mukaan, verenpainemittareiden toimintakyky ja puhtaus kerran kuukaudessa.

Yksikön hoitajat / käyttäjät vastaavat itsenäisesti tutkimusvälineiden puhtaudesta stetoskoopit jne. Psykiatrialla ei ole käytössä ns. tutkimusvälineistöä siinä määrin kuin somatiikalla

Palveluysikköön nimetään ammattimaisesti käytettävien lääkinällisten laitteiden turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii vaaratilanteita koskevien ilmoitusten ja muiden laitteisiin liittyvien määräysten noudattamisesta.

Psykiatrian pkl:n laitevastaavan nimi ja yhteystiedot: Fa-tuoli Veli Backman, TMS laite Veli Backman
Veli.backman@omahame.fi

Moniammatillinen yhteistyö ja hoitoketjut

Asiakas ja potilas voi tarvita useita palveluja. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi asiakkaan ja potilaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku. Tärkeimmät yhteistyötahot: oppilashuolto, lastensuojelu, terveysosiaalityö, yksityiset terapeutit, sosiaalitoimi, perheneuvola, päivähoito, palveluasuminen, työterveyshuolto, perustason MIPÄ toimijat, MPY:t, vapaaehtoisjärjestöt.

Yksikön tulee huomioida erityisen tuen palveluita tarvitsevat asiakkaat/potilaat, joita ovat esim. vammaiset, maahanmuuttajat, erityisoreiset OCD, ADHD, monidg-potilaat.

Alihankintana ostettujen palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen

Säännölliset neuvottelut 1-2 krt /vuosi, Kelan auditointi.

7 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne Psykiatrian poliklinikat ja Tehostettu avohoito

Yksikön suunniteltu henkilöstön määrä ja rakenne:

Nimike tai koulutus	Lukumäärä
Lähihoitaja, mielenterveyshoitaja	10
Sairaanhoitaja	84
Kuntoutusohjaaja	2
Toimintaterapeutti	13,5
Musiikkiterapeutti	1
Psykologi	26
Lääkäri	25

Aoh	4
Oh	3,5
Sosiaalityöntekijä	3,25
Työnohjaaja	1
Psykoterapeutti	2

Henkilökunnan lyhyihin poissaoloihin ei oteta sijaista vaan sovittuja ajanvarauksia/tehtäviä järjestellään uudelleen tai siirretään. Pidemmässä poissaoloissa pyritään hankkimaan sijainen. Tehostettu avohoito tarvitsee pääsääntöisesti sijaisen (varahenkilö).

Rekrytointi

Henkilöstö löytää Kanta-Hämeen hyvinvointialueen rekrytointiohjeet [Rekrytoinnin käsikirjasta](#).

Lähijohtaja tarkistaa henkilön ammattipätevyyden Valviran ylläpitämästä keskusrekisteristä (JulkiTerhikki ja JulkiSuosikki). Lähijohtaja vastaa myös henkilön muun soveltuvuuden varmistamisesta.

Alaikäisten, iäkkäiden ja vammaisten kanssa työskenteleviltä henkilöiltä tarkastetaan rekrytoinnin yhteydessä rikosrekisteriote lainsäädännön edellyttämällä tavalla (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002, laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023).

Perehdytys, osaamisen kehittäminen ja oppilaitosyhteistyö

Perehdytys

Oma Hämeessä jokaisella uudella työntekijällä on mahdollisuus saada riittävä ja laadukas perehdytys. Työnantaja on velvollinen takaamaan riittävän perehdytyksen ja toisaalta perehtyjän tulee olla itse aktiivinen perehtyjä. Lähijohtaja huolehtii, että jokaisella uudelle työntekijälle suunnitellaan perehdytys ja nimetään perehdyttäjät/perehdyttäjät ja /tai lisäksi nimetään mentori. Mentorointi kestää vähintään 6 kk

Yksikössä on käytössä perehdytyksen tueksi kirjallista materiaalia. Lisäksi on käytössä sähköinen perehdytysohjelma (uusi ohjelma v. 2025).

Perehdytykseen pyritään sisällyttämään kaikki työhön tarvittava ja vaadittava tieto työntekijän työnhallinnantunteen saavuttamiseksi.

Onnistumiskeskustelut

Onnistumiskeskusteluja järjestetään 1-2 krt /vuosi. Keskustelut käydään työntekijän ja lähijohtajan kesken. Ne dokumentoidaan Hertan lomakkeelle ja niissä sovittujen tavoitteiden ja toimien arvioinnista sovitaan yksilöllisesti. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan viimeistään seuraavassa onnistumiskeskustelussa.

Täydennyskoulutukset

Jokaisella työntekijällä on oikeus ja velvollisuus ylläpitää ja kehittää osaamistaan. Esimerkiksi osallistumalla työnantaja järjestämiin tai muutoin mahdollistamiin täydennyskoulutuksiin. HVA:n henkilöstö suorittaa LOVE-koulutuksen viiden vuoden välein. Koulutuskalenterissa on tarjolla työnantajan järjestämiä täydennyskoulutuksia. Koulutussuunnitelman toteutumisesta vastaa työntekijä yhdessä esihenkilön kanssa, ja sitä seurataan vuosittain. Yksikössä on tarkempi koulutussuunnitelma. Yleinen suositus koulutuspäivistä/vuosi, on kolme päivää.

Turvallisuuskoulutukset

Jokainen työntekijä suorittaa vuosittain Oppiportin Tietoturva sosiaali- ja terveydenhuollossa verkkokoulutuksen. Lähijohtajat ja muut johtotehtävissä työskentelevät suorittavat johdon ja esihenkilöiden tietoturvakoulutuksen ja tietoturvariskien hallinta terveydenhuollon organisaatioissa -kurssit.

Lähijohtaja ja muut johtotehtävissä työskentelevät suorittavat johdon ja esihenkilöiden tietoturvakoulutuksen ja tietoturvariskien hallinta terveydenhuollon organisaatioissa – kurssit. Jokainen työntekijä suorittaa vuosittain Oppiportin Tietoturva sosiaali- ja terveydenhuollossa verkkokoulutuksen. Lisäksi yksikön henkilöstö suorittaa säännöllisesti koulutuksia, kuten potilasturvallisuutta taidolla, ISBAR, potilaan tunnistaminen, elvytyskoulutus, alkusammutuskoulutus ja infektioiden torjunta. Psykiatrian henkilöstöä veloitetaan suorittamaan MAPA- peruskurssi sekä kertauksen kahden vuoden välein. Eduhaus koulutukset-> uhka ja väkivalta koulutus, Haastavat asiakastilanteet sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Turvallisuuskoulutuksiin osallistumisesta vastaa työntekijä yhdessä esihenkilön kanssa ja sitä seurataan vuosittain.

Vaadittujen turvallisuuskoulutusten voimassaoloa seurataan työntekijän/esimiehen manuaalisella, ja Hertta-järjestelmän seurannalla

Opiskelijoiden ohjaus harjoittelussa ja työsuhteessa

Opiskelijoita on AMK:sta ja 2-asteen oppilaitoksista. Opiskelijoille on määritelty opiskelijaohjaaja ja varaohjaajat harjoittelu-/työssäoppimisjakson ajaksi. Työssäoppimisjaksoa varten on määritelty ns. perehdytysrunko/malli. Harjoittelun varaaminen tapahtuu Jobiili-järjestelmän avulla (AMK-opiskelijat). Ohjaus toteutetaan oppijan yksilölliset tarpeet ja tavoitteet huomioiden. Oppilaitosyhteistyötä toteutetaan yksilöllisesti harjoittelujakson ajan.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Työntekijöiden turvallisuuden ja terveellisuuden edistämiseksi sekä työkyvyn ylläpitämiseksi on Oma Hämeessä laadittu työsuojelun toimintaohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset. Työsuojelun toimintaohjelmassa määritellään työsuojelun päämäärä ja tavoitteet, vastuut ja toimivalta. Työolojen seuranta ja kehittäminen ovat suunniteltua toimintaa, jolla ennakolta torjutaan ja ehkäistään tapaturmien, terveystahojen ja vaaratilanteiden ilmenemistä sekä pyritään ylläpitämään hyvää työilmapiiriä ja työssä jaksamista. Toimintaohjelma tukee työyksikkökohtaisten toimintasuunnitelmien laatimista ja päivittämistä.

Oma Hämeen työhyvinvointiohjelmassa määritellään keinot ja prosessit, joilla edistetään työntekijän innostusta työhönsä ja työkykyä. Työhyvinvointiohjelma pitää sisällään mm. työhyvinvointia ja työkykyä tukevan ohjeistuksen, päihdeohjelman sekä työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvän ohjeistuksen. Työntekijöiden työhyvinvointia seurataan mm. työhyvinvointikyselyillä ja erilaisilla HR-mittareilla, kuten sairauspoissaoloseurannalla.

Lähijohtajat laativat yhdessä henkilöstön kanssa työturvallisuuslain edellyttämän työn vaarojen kartoituksen ja riskinarvioinnin. Riskinarviointi tehdään toimipistekohtaisesti WPro-järjestelmässä kolmen vuoden välein ja päivitetään vuosittain. Riskinarviointi toimii yksikkökohtaisen työsuojelun toimintasuunnitelman pohjana.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työterveyshuollosta vastaa Terveystalo. Ennaltaehkäiseviin työterveyshuoltopalveluihin kuuluvat työpaikkaselvitykset, jotka toteutetaan työpaikan, työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyönä. Muita työterveyshuollon lakisäätöisiä tehtäviä ovat neuvonta ja ohjaus, terveystarkastukset, työkykyä ylläpitävään toimintaan osallistuminen sekä osatyökykyisten työntekijöiden terveydentilan seuranta. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma sisältää työterveyshuollon yleiset tavoitteet, sen laajuuden sekä työpaikan olosuhteisiin perustuvat tarpeet sekä niistä johtuvat toimenpiteet.

Tartuntatautilain 48§:n mukaista rokotussuojaa edellytetään tartuntatautien vakaville seurauksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden parissa työskenteleviltä.
Henkilöstön rokotussuoja on sekä asiakkaiden, potilaiden että henkilöstön turvallisuutta. Lähijohtaja vastaa henkilöstön lakisääteisen rokotussuojan varmistamisesta.

8 Toimitilat

Toimitilat ja tilojen käytön periaatteet

Hml psykiatrian erikoisalojen poliklinikoilla toimitiloja on useassa kerroksessa, Parantolankadulla Ahvenisto rakennuksen 1.2.3.5 ja 6 kerroksessa sekä Keinusaaren poliklinikalla Talaskuja 3 C:ssä. Riihimäen yksikössä Penttilänskadulla Tiloissa on vastaanottohuoneita, ryhmähuoneita, toimintaterapiatiloja, musiikkiterapiatila, FA-huone ja TMS-huone, sosiaalityö wc, taukotilat, toimistotiloja ja odotustilat

Forssan psykiatrian erikoisalojen pkl:t toimivat Korkeavahan terveysasemalla osoitteessa Linikkalankatu 2, yhdessä kerroksessa. Tehostetun avohoidon yksiköt toimivat Forssassa kahdessa eri rakennuksessa. Vain tehostetun avohoidon yksikkö Suvannossa on ulko-ovilla kameravalvonta. Virka aikana ulko-ovet eivät pääsääntöisesti ole lukittuina. Henkilökohtaiset työhuoneet ovat lukittuja tiloja.

Tilat soveltuvat pääosin hyvin käyttötarkoitukseen, äänieristyksessä on välillä ongelmia. Kaikissa tiloissa ei ole poistumisovea Hälytysjärjestelmä osittain puutteellinen vanhentumisen osalta. Sisäilmaongelmaa osissa huoneista. Etätyövälineitä olisi päivitettävä.
Osissa huoneissa on ilmanpuhdistimia ja saneeraustoimenpiteitä on suoritettu.

Yksiköiden tilojen terveellisyys ja turvallisuus varmistetaan arvioimalla säännöllisesti -> tarvittaessa viesti tekniikkaan ja työsuojeluvaltuutetulle

Teknologiset ratkaisut

Ahvenistolla yksiköissä kameravalvonta. Kameroiden otanta kattaa yksikön yleiset tilat, ulko-oven, psykiatrian pääoven sekä ulkoilupihan. Henkilökohtaiset työhuoneet ovat lukittuja tiloja ja Ahvenistolla hissillä kuljetaan sähköisellä kulkutunnisteella.

Forssassa vain tehostetun avohoidon yksikkö Suvannossa on ulko-ovilla kameravalvonta. Virka aikana ulko-ovet eivät pääsääntöisesti ole lukittuina. Henkilökohtaiset työhuoneet ovat lukittuja tiloja.

Paloturvallisuutta varmistaa palohälyttimet. Hätäpoistumistiet merkattu kyltein. Ensimmäiseen varattu sammutinletkuja, sammutinpeitteitä ja sammuttimia. Paloilmoittimen keskuksen sijainti merkitty paikannuspiirustuksiin (kanslia). Yksikköihin laadittu pelastussuunnitelmat. Henkilökunta velvoitettu käymään vuosittain alkusammutuskoulutuksessa.

Henkilökunnan turvallisuuden varmistamiseksi jokaisella henkilökohtainen henkilöturvahälytys huoneissa. Hälytyksiin pyritään vastaamaan potilasvastaanottojen välisenä aikana. Hälytinten toimivuus tarkastetaan hälytintestausohjelman mukaisesti, vastuuviikoin.

Käytön ohjaamisesta ja toiminnan varmistamisesta vastaava henkilö: Osastonhoitaja

Siivous ja puhtaanapito

Yksikössä on siivous- ja puhtaanapitosuunnitelma. Suunnitelmassa on määriteltynä eri tilojen siivoustaajuudet sekä määräaikaistöiden suorittamisen aikavälit. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella epidemiatilanteiden siivouksesta konsultoidaan infektioidentorjuntayksikköä. [Oma Hämeen intranetissä](#) on henkilöstön saatavilla ohjeet mm. vatsatautiepidemiaan.

Siivouksen suorittaja sekä hoitohenkilökunta tekevät päivittäin havaintoja yleisestä siisteydestä. Vastaanottotilat siivotaan viikoittain, potilas wc:t ja yleiset tilat sekä käytävät päivittäin.

Jätehuolto

Tietoturvajätteet hävitetään asianmukaisesti osastolta löytyvässä paperisilppurissa. Vaaralliset jätteet hävitetään asianmukaisesti niille varatuissa astioissa tai pusseissa virallisten ohjeiden mukaan..

9 Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja

Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Asiakkaiden ja potilaiden tietoja käsittelevillä työntekijöillä ja opiskelijoilla on vaitiolovelvollisuus, ja tietojärjestelmien käyttöoikeuksien saaminen edellyttää kirjallista tietoturva- ja tietosuojasitoutumusta. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus jatkuu palvelussuhteen päättymisen jälkeenkin.

Potilasasiakirjamerkintöjä koskevat periaatteet ja vaatimukset. Potilasasiakirjoihin tulee merkitä potilaan hyvän hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen ja seurannan turvaamiseksi tarpeelliset sekä laajuudeltaan riittävät tiedot. Asiakas- ja potilastietojen kirjaamisen tulee tapahtua ajantasaisesti ja asiallisesti. Asiakkaasta/potilaasta ja tapahtumasta kirjataan ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia hoidon ja palvelun suorittamiseksi sekä toiminnan asianmukaisuuden jälkikäteiseksi varmistamiseksi.

Potilasasiakirjamerkinnät tulee tehdä viivytyksettä. Merkinnät tulee tehdä viimeistään viiden vuorokauden kuluessa siitä, kun potilas poistuu vastaanotolta taikka palvelutapahtuma muutoin päättyy. Läheteet tulee laatia ja toimittaa jatkohoitopaikkaan viipymättä. Lähetetä tulee myös kiireettömässä tapauksessa lähettää jatkohoitopaikkaan viiden vuorokauden kuluessa siitä, kun sen tekemisen tarve on todettu. Yhteenveto potilaalle annettusta hoidosta jatkohoido-ohjeineen tulee toimittaa potilaalle sekä jatkohoitopaikkaan tai muuhun paikkaan, josta on potilaan kanssa sovittu, potilaan suostumuksen mukaisesti ja viipymättä. Yhteenveto tulee myös kiireettömässä tapauksessa lähettää viiden vuorokauden kuluessa hoidon päättymisestä.

Potilasasiakirjamerkinnät tehdään vastaanotto- tai vuorokohtaisesti terveydenhuollon tietojärjestelmään. Potilastieto tallennetaan rakenteisesti, yhteisesti sovittujen sääntöjen mukaisesti. Noudatetaan kirjaamisesta annettuja työnantajan ohjeistuksia. Kirjaamiskäytäntöjä käsitellään aktiivisesti työntekijöiden kanssa henkilöstöryhmissä sekä uusien työntekijöiden perehdytyksen osana.

Tietoturva ja tietosuoja

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietosuojavastaava on Jaana Riikonen, tietosuojavastaava(at)omahame.fi

Hyvinvointialueen tietoturvan ja tietosuojan periaatteet, käytännöt ja vastuut määritellään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietoturva- ja tietosuojapolitiikan asiakirjassa.

Työntekijää sitoo etätyössä salassapitovelvollisuus, jota häneltä työssä ollessa edellytetään. Etätyöpisteeseen ei saa viedä salassa pidettäviä terveystietoja tai muuta luottamuksellisia henkilötietoja sisältäviä asiakirjoja tai ulkoisia digitaalisia tallenteita. Laitteita ei ole tarkoitettu käytettäväksi muuhun kuin työtehtävien hoitamiseen eikä työvälineitä tule luovuttaa muiden käyttöön. Työntekijän vastuulla on huolehtia tietoturvasta ja noudattaa hyvinvointialueen voimassa olevia tietoturva- ja tietosuojaohjeita. Työnantaja huolehtii salatun VPN etäyhteyden sairaalan verkkoon. Tiedon siirtoon etätyöpaikan ja sairaalan välillä käytetään aina työnantajan tarjoamaa etäyhteyttä.

Tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tapahtumaa tai tekoa, jonka seurauksena henkilötietoja tuhoutuu, häviää, muuttuu tai niitä luovutetaan luvottomasti tai henkilötietoihin pääsee käsiksi taho, jolla ei ole henkilötietoihin oikeutta. Kaikista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista tehdään välittömästi HaiPro-ilmoitus.

Jokaisen työntekijän (ml. opiskelijat ja harjoittelijat) tulee tuntea ja allekirjoittaa hyvinvointialueen tietoturvan ja tietosuojan periaatteet ja käytännöt salassapitositoumuslomakkeen.

Jokaisen työntekijän pitää suorittaa säännöllisesti työnantajan määrittelemät tietoturvakoulutukset. Koulutusten suorittamista valvotaan esihenkilötoimesta. Työntekijän perehdytyksessä huomioidaan tietosuojan ja lainsäädäntöön liittyvät asiat (Intra)

10 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Yksikön kehittämistavoitteet ja suunnitellut toimenpiteet asiakas- ja potilasturvallisuuteen, palvelun laatuun, omavalvontaan tai riskienhallintaan liittyen

Poliklinikat siirtyvät keväällä 2026 Assi sairaalaan Hämeenlinnan yksiköiden osalta. Muutosta suunnitellaan 2024-2026 aikana yhdessä henkilöstön ja johdon kanssa. Keinusaaren toimipisteen siirtyminen muuhun HVA:n toimipisteeseen liittyy osaksi palveluverkkosuunnitelmaa.

Omavalvontasuunnitelman raportti lähetetään Oma Hämeen verkkosivuille julkaisua varten. Raportointi on julkista ja tulee tehdä neljän kuukauden välein. Raportointijaksot ovat tammi-huhtikuu, touko-elokuu ja syys-joulukuu. Raportoinnissa käytetään Oma Hämeen yhteistä pohjaa.

Riskienkartoitus tehdään vuosittain sekä aina toiminnan muuttuessa osastonhoitajan ja henkilöstön yhteistyönä.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa palveluyksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys: Hämeenlinna 12.11.2024

Allekirjoitus: Sari Järvinen